

*
Megjelen esütőrtökön

Előfizetési ár:

Egész évre 9 kor — fill.
Fél évre 4 kor 60 fill.
Negyed évre 2 kor 40 fill.
Egyes szám 20 fill.

*

HONTI LAPOK

*
Szerkesztőség és
kiadóhivatal
Ipolyságon.Hivatalos és magánbirde-
tések mérsékelt árszabás
szerint.

*

Felelős szerkesztő: HALÁSZ FERENC.

Ipolyság, 1900. szeptember 27.

Itt az ősz.

Még derüs fényben, esalfa meleggél tűz le a napsugár, még zöld színben pompáznak a fák, de az enyészet már megkezdte csendes munkáját. A buja, pompázó nyárnak vége, itt az ősz.

A természetben az ősz az enyészetnek, a zajtalan elmulásnak szimbóluma. Nem így az emberi társadalom életében. Itt a tikkadt nyári napok elmulta egy új munkaév megkezdését jelenti. A kárikulában ellankadt társas élet új frissességgel pezsdül fel. Művészetben, tudományban, de iparban, kereskedésben is, szóval a gazdasági élet egész vonalán új lendületet vesz a munka. Munkás kezek ismét felemelik a pihenő pörölyöket: a pangást zsibongó, vidám élet váltja fel, a zsibbadt szervek új rugékonysággal fognak a termelés nagy munkájához.

Szóval az ősz évszaka a munka jegyében következik az emberiségre. A munka s a szorgos, öntudatos tevékenység az a mindennél értékesebb erő, az egyetlen igazi talizmán, amely egyedül hozza meg a biztos gyümölcsöt, a mely egyedül biztosítja az élet legbecsesebb javait. A tisztas polgári jólétet és az embertársak becsülését.

De hogy a munka eredménynyel járjon, kell, hogy öntudatos is legyen. Kereskedő, iparos, gazda egyaránt szükséges, hogy termelését a fejlett igényekhez, a verseny mindinkább erősbbő követelményeihez alkalmazza. Sikert, eredményt, nemzeti gazdaságunkra hasznot csak is munka érhet el.

Kétségtelen valóság, melyet eltagadni nem lehet, hogy minden irányban erősödünk. A nemzetek nagy versenyében, a párisi világkiállításon, a hol nálunknál sokszorososan fejlettebb kulturájú nemzetek jelentek meg produkciójuk legjavával, nemesak figyelmet ébresztettünk, de a nélkül, hogy e fényt hiúságunk nagyitaná, sok tekintetben egyenesen feltüntünk és végeredményben becsülettel állottunk meg helyünket. Ifjú kulturánk dus fellendülése bámulatalt töltötte el az értő kültöldet és a világversenybe való ez első lépésünket elismerés és siker kísérte.

Nem szabad, hogy ez eredmény megmámoritson bennünket. Még sok a tennivaló. Sok mindent csak ezután kell kezdenünk, sok kezdetlegest tökéletesíteni, sok félíg készet befejezni. A dicsőség mámorea tehát ne szálljon a fejünkbe.

De viszont őrizkedjünk a másik végtől. Tagadhatlan, hogy gazdasági életünk egén sötét felhők tornyosulnak. A vállalkozási kedv esökken, a külföldi tőke kerül bennünket, a gazdasági tevékenység minden terén aggasztó pénzhány mutatkozik. E szimptomák ne csüggeszsenek. Dolgozzunk mindannyian, nem esökkenő kintartással. Teljesítsük mindannyian kötelességünket. Iparunk és kereskedelmünk vezetése biztos, erős kezekbe van. Hegedűs és Darányi mindketten öntudatos, modern, nagystilű emberek. Az üdvös reformok egész sora várja már életbeléptetését és számos más üdvös terv áll a megvalósulás előtt.

Nem kell tehát sem elbizakodnunk, sem a csüggedésnek átadni magunkat. Vegye komolyan a haza minden polgára kötelességét és iparkodjék hivatását betölteni, nem tévesztve szem előtt azt a nagy igazságot, hogy a magányosok jóléte fokozza a közjót, az általános gyarapodás pedig csak feltétlen javára szolgál az egyéneknek is. E kölesönös visszahatás előidézésére törekedjünk erőnkhez képest mindannyian, és megtaláljuk a módját, a mely egy bő és hatalmas Magyarország felépüléséhez vezet.

Breznyik J. siremlékénél.

Áll az emlék, amit fejtádu emeltünk
Hálás tanítványaid.

Válságok idején itt keres majd lelkünk,
Ha tanácsot áhit.

Itt vannak csontjaid, és hívó szavunkra
Ide száll majd hozzánk
Jóságos szellemed, nem hagy az magunkra
Mikor ingadozánk.

Bár élhetnél most is, mint apostol köztünk
Nagy, erős hiteddel!

Szigorodon hajdan, ha meg is ütköztünk,
Ma csak áldunk, hidd el.

Te nevelted belénk az eszményiséget,
Adtál nekünk szárnyat,
A mivel a szegény földön járó lélek
A rög fölé szállhat.

A klasszikus világ verőfényes képét
Varázslád elénkbe,
S e kor hősei közt kereste mértékét
Minden kis legényke.
Megirigyeltted Szokratesz halálát,
Arisztides éltét.

Csodálltuk Nagy Sándort, Róma nagy
Cicero beszédét. Cézárját.]

Lángszóval gerjesztéd a hazafiságunk
S itt is példánk voltál.

Mikor a mezőket vér öntözte nálunk,
Te is ott harcoltál.

Az a „tintás“ tanár kardot fogni sem félt,
S tanszékebe állva

Hívtá tanítványt a szent szabadságért
Csatába, halálba.

Közrendű szülőktől, nem magyaros névvel,
S milyen magyar lettél.

Hánvat! — hívalkodót ősi nemzetséggel
Megszégyentettél.

Selmei iskolánk a magyarság vára
Lett a te kezdedben.

A nemzeti zászlót te tűzted ormára
S hagyta ott védetlen.

Szerény a tanári tóga, mit viseltél,
Szárnyai porosak.

Óh! de mily magasatos ez állás, mily
S melyik áldásosabb? szent cél!]

Tanult nemzedéket adni a hazának,
Lelket nemesíteni

Nem több-e, mint lenni fényes katonának
S népeket vesztetni?

Dus, gazdag ember lett a szegény tanárból,
Hangya szorgalommal,

Itt hagyhatott volna, s megélt volna már jól,
Teljes nyugalommal.

De nem ültetett fát, hogy csak maga élje,
S pihenjen alatta,

Tudása gyümölcsét köztünk szórta széjjel,
Földjét közre hagyta.

Emléket emeltünk, nagy halánk jelül,
Időt állót neked.

Tanítványid közt bár anélkül sem évül,
A te jó emléked.

Megörzi azt bennünk minden kőnél jobban,
A mit értünk tétlél,

Mégis e jel láttán érző szívünk dobban,
Mint a fészületnél.

Nyugodj hát sírodban a nagy ébredésig!
Nem éltél hiába!

Földi érdemeid az égben bevéssik
A főkönyv lapjára.

De szellemed éljen köztünk s nem nyug-
Taníts tovább, kérünk, hatván]

S hogy el ne merüljünk a lét forgatagján
Légy mindig vezérünk!

Ivánka István.

A hétről.

Öreg nyár — nem vén nyár.

Vén asszonyok nyarától
Dalaikom nem lehet,
Vénasszonyok korunkban,
Tudjuk, hogy nincsnek.
Egykor talán még voltak,
Már kor volt, más kor az:
Ma vén a dus hozzatú
És ifju a kopasz

Egykor még ifju korban
Kelt nászra ifju s lány
Agyok vagyunk manapság,
Az élet hajnalán.
Hetvenéves korunkban
Leszünk ifjak s bohók,
Addig a szívek kripták
S akkor lesznek kohók.

Ugyen szép őszidőre,
Milyen ma is vala,
Azt mondták egykor:
Vén asszonyok nyara.
Ma ki vén asszonyról szól,
Kaphat szidást, köcset;
Ma már nem vén a nyár se,
Legfeljebb csak öreg. . .

— **A főispán fogadónapja.** Horváth Béla főispán tegnap székvárosában időzött és szokott fogadó napját is megtartotta.

— **Őszi közgyűlés.** A holnap megtartandó törvényhatósági megyebizottsági közgyűlés tárgysorozata szokatlannul terjedelmes, amennyiben közel másfél száz pontot ölel föl. Horváth Béla főispán emleke alatt ma délután 4 órakor lesz *skontrális szék*, melyen a közigazgatás tisztikarának ügytevékenysége kerül megszámloltatás alá.

— **A perzsa sah Hontban.** A perzsa sah hetfőn délután 6 órakor Nagymaroson érintette Hontmegyét. Vonata 5 pernyi időzésre állott meg. Fogadására megjelentek a perronon Horváth Béla főispán vezetése alatt Nváry Alfonz báró árvaszéki elnök, Jakabffy István szobi fő-

szolgabíró, Wilczek Frigyes gr. Donáth Szilárd kaszinó elnök Totovics Kálmán Czompó Izidor tűzoltóparancsnok, és nagyszámú közönség. A főispán üdvözlő szavaira franciául válaszolt, melyet németül tolmácsoltak. A vonat a közönség éljenzésétől kísérve folytatta útját a főváros felé.

— **Rózsás hírek.** Siposs Mihály ipolysági r. kat. kántortanító, eljegyezte néhai Bellusich János bányatanácsos leányát Belusich Mariska selmecsteffluti óvónőt.

— Wágner Béla egegi körjegyző jegyet váltott Szabó Ida kisasszonnyal Egegen.

— **Breznyik-ünnep.** Szívet, lelket fölemelő, kegyelotes ünnepségnek színhelye volt f. hó 19-én Selmecbánya szabad kir. bányaváros azon alkalomból, hogy az ottani sirkerthben porladozó hírneves lyceumi igazgató tanárnak, Breznyik Jánosnak siremléket emeltek egykori tanítványai. Breznyik tudvalevőleg 50 éven felül tanára és igazgatója volt a selmeci evangélikus lyceumnak. A klasszikus tudományoknak puritán jellemű apostola ezen hosszú időn át a tiszta, nemes idealizmust ojtotta be tanítványainak szívébe, a szabadságharc alatt pedig a szelid lelkületű tanár karddal a kezében szólította fel tanítványait a haza védelmére. Édes hazánknak egyik védbástyáját Selmecen éppen Breznyik János építette meg a pánszláv áramlatok ellen. Már f. hó 18-án a hálás tanítványok hosszú kocsisorokban érkeztek meg az állomásra a kegyelotnek metropolisába. Maga az ünnepség f. hó 19-én reggel 9 órakor kezdődött. A lyceum épületben gyülekeztek az ünneplők, Breznyiknek egykori tanítványai, honnan a sorakoztatott lyceumi tanuló ifjuság után a tanári testülettel s a bányaváros összes előkelőségeinek részvétele mellett vonultak a temetőbe, hol a svéd szienitből készült impozáns emlék körül elhelyezkedve, a lyceumi ifjuság daloskőrének meghatóan elénekelt dala után Händel Vilmos selmeci fősperes mondotta el tartalomban gazdag, magas röptű ünnepi beszédjét, melyben Breznyiknek

mint embernek, mint tanárnak, mint barátának, mint lángoló hazafinak domborította ki egyaránt hatalmas egyéniségét. Utána Ivánka Istvánnak, Breznyik egykori tanítványának ez alkalomra írott ódája került serra, melyet, miután szerzője a megjelenésben akadályozva volt, Kiss István sámsönházi evaegélikus lelkész olvasott fel. A magas szárnyalású ódát tárcarovatunkban közöljük. Az ünnepségnek megható jelenetét képezte, midőn Okolicsányi Gyula ideális érzelmeinek adva kifejezést, a volt tanulók nevében az ő mesterükhöz, nevelő apjukhoz intézve szavait, az emléket megkoszoruzta s ugyanazt a lyceum gondozásába ünnepélyesen átadta. Ezután Jezsovits Károly lyceumi igazgató az emléket magvas beszéd kapcsán vette át a lyceum fontató s gondozó párfogásába s a lyceumi ifjusági daloskör meglepően szépen elénekelt dala után a megható ünnepség befejezt nyert a temetőben, hogy folytatást nyerjen a lyceumi ifjusági étkezőben s a közebében a Vigadóban. Amott a lyceumi ifjuság számára díszbédet adtak, emitt pedig a vendégek ünnepeltek. Ez utóbbi helyen számos felköszöntőt mondtak.

— **Szomorú rovat.** Borián Pál a gróf Pongrácz-féle zalabai uradalom kasznárjának neje született Vajdai Szent-Incei Szeréna urasszony e hó 26-án életének 40-ik évében hosszas szenvedés után Ipoly-Pásztón elhunyt. A boldogult hült temeit ma helyezték örök nyugalomra.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A városháza tanácsteremben tisztújító gyűlést tartott a nagyhonti esperesség f. é. szeptember 25-én. A gyűlés megnyitott Laszkáry Pál által rövid beszéddel s a fősperes imájával. Kihirdetett erre az elnökségre bédott szavazatok eredménye. fősperesnek újból Händel Vilmost. felügyelőnek Laszkáry Pált, s alesperesnek Holluby Adolfot kereste meg az egyházak bívalma. Utóbbi nem lehetővé jeten a két elnök letette az esküt, s rövid szép előjáró beszédben mindketten kifejezést adtak vállvetett munkáság ígéretének az egyház és a hon javára,

A fészek elmaradt.

A nagy udvar felett öblösen szált a Weéper Szevér hangja:

— Gida!

Persze nem felelt senki az üres udvarról, hol az ősz párázatai lengettek. A négy nagy eperfőről sárga levelek fordultak alá, lejjebb a kert végében a kunyhó előtt egy vén ember ült es pipázgatva nézte a siető erecskét. Weéper, — az utolsó méltóságos ur a familiában, mert a felesége zsidóleány volt, — még többször kiáltott, tenyeréből tölesért formálva szája előtt. Aztán lejött az ámbitusról. Végig baktatott az udvaron Igen kövér volt és igen rongyos ruházata. Csizmás lábait huzta maga után. A kunyhó előtt káromkodva állott meg:

— Miért nem felel, Gergely, ha kiáltok?

A vén ember, afféle csész itt az elhagyott udvarházban, kivette a pipát szájából és dunnyogott:

— Nem az én nevémet kiáltotta a méltóságos ur! Még haragudott is, a mikor mondta ezt, és igen megsértődöttnök látszott. Ő is igen rongyos volt, bozontos és a kódmóne fényes és feslett. Görbe botjával a füveket piszkálta és rá sem nézett a mérges méltóságos urra, aki most szelidebbre fogta a hangját:

— Hát Gidát nem látta erre valamerre, Gergely?

Gergely úgy tön, mintha igen fogas volna a kérdés. Nagy figyelemmel meresztette a szemét a füvekre. Aztán nyögve mondta:

— Tán . . . Már három napja nem, méltóságos ur

— Három napja . . . ejtette a szót Szevér ur ellágyulva. — Vajjon hová lehetett a szerenésetlen bolond?

Lehajtotta a fejét a kövér, rongyos ember és visszabaktatott a magas ámbitusra, a honnan tovább kiáltozott a néma hegyek felé már harmadik napja. Mert a kiról itt szó volt, az a bolond Weéper. Különbben mindegyik bolond volt egy kicsit. De ez volt a legbolondabb a famili szemében. Agglegény maradt, mert látta, hogy a bátyja, Szevér ur egy esepet sem boldog a házasságával. Valami bécsi gabonakereskedőnek vette el a leányát. Lett két leánya, de mert az asszony unta a Weéperek örökös bolondozásait, hazament az apjához a leányaival itt hagyván a két Weépernek a dűledező vén házat, ahol Gergely csészködött. Eleinte lovasesz volt Gergely. A kerülőivel vi gyázta az éren túl elterülő vadaskertet és parkot. A kerülőket az idők folyamán szélnek boesátottak, Gergelynek is elvág-

tatt a paripája olyan messze, hogy többé vissza nem tért. Kunyhólakó lett a vén ember és lassan odajutott, hogy nem kellett többé felügyelni semmire. Mindössze annyiból állott a foglalkozása, hogy veszekedett a két méltóságos urral, ha nagyon rájuk jött az orájuk. — — —

A Gida már három napja eltűnt és senki sem tudta, hová lett.

Szevér ur természetesen nagyon nyugtalankodott, bár néha dühösen kiáltozott az üres szobakban:

— Azt hiszi, hogy majd rám izeszt, ha elő nem kerül. . . No csak ezt higgye.

A két Weéper az utolsó időkben nagyon veszekedett egymással. Gergely ilyenkor feljött az ámbitusra, görbe botjával szurkálta a köveket és boleszött olykor. Gedeon alig múlt negyvenéves, Szevér egy pár évvel volt idősebb nála, de mennyivel vénebb. Ugyanazért a mellét ütögte:

— Nézzen rám és szóljon, látja, mennyire megviselt engem a házasetet?! . . . És most ugyanazt a baklövést akarja elkövetni maga is?!

Gedeon sovány és csontos volt, barna nagy szemmel és sáppadt arccal. Halkan mondta:

— Maga, Szevér, szerenésetlen volt! Én szerenésesebb leszek . . . mondta föl emelve révedező tekintetét, majd halk

hirdetvén az evangéliumot és a hazafiságot. — Holluby Adolf alesperes lemondó levele felolvasatott azután, a lemondás azonban el nem fogadtatott. Következett a többi tisztviselőknél a közgyűlés által való megválasztása s feleltetése. Megválasztották nagyobbára a régiéket, azzal a különbséggel, hogy egyik ügyész, a távozó Lipsey Soma helyett Folkusházy Sándor, új törvényszéki bíró: Králik Lajos dr. és Fábján Vendel (Ivánka László s Borbély Károly helyett) törvényszéki jegyző: Schulez Agost, dr. új esp. jegyzők: Ivánka István s Krupecz István (Heinicz Hugó és Sefárovszky helyett) új körlelkész a tészéri körben: Holluby Vilmos (Krupecz helyett), s az esp. iskolabizottság világi elnöke az esp. elnökség mellett Vajda Pál s a gyámintézet elnöke: Ivánka László lettek; iskolabizottsági új tagokul pedig Farbak István, Králik Lajos, Svehla Gyula és Szulyovszky Aurél választottak. — Ezek után a fősperes betérjlesztette még az utolsó gyűlés óta elvégzett ügyeket, beszámolt a hivatalbeli változásokról, fontosabb eseményekről; tárgyalott Schulpe Alfonz belmissziói indítványát, s mindezek elvégzetvén, a gyűlés berekesztetett s következett Laszkáry Pál jóindulatából a fehér asztal melletti szükséges és kellemes táplálkozás. Szellemérintő adomásokkal. A lakomat Bauer Dénesné nagyvendéglősné ismert jó konyhája szolgáltatta.

— **A pénzügyi köréből.** A király, mint már előre jeleztük, — H a l v a x Mátyás pénzügyi titkárt, s zalaegerszegi pénzügyi-igazgató helyettesét, a rendszeresített illetményekkel pénzügyi tanácsossá és ipolysági kir. pénzügy-igazgatóvá nevezte ki.

— **A kórház megnyitása.** Nyilvános kórházunk ünnepi megnyitása október hó 10-én lesz. Czobor László alispán, Berkó István és Rajner Géza dr. álló küldöttség kérte föl *Rajner* Lajos dr. esztergomi kanonokot, vármegyénk jeles szülöttét, hogy a kórház kápolnát szentelje föl. Rajner Lajos dr. igen szívesen hajlott a meghívásra.

— **Az ipolysági „Gondüzo” asztaltársaság** november hó első napjaiban táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendez. Színré körül „*Az idegesek*” című bohózat és „*Valami hibája van*”

hosszu lépésekben járkalni kezdett a szobákban és fehér esontos ujjával kopogtatta a butorokat.

— Milyen kopott itt minden, — beszélt esendesen, monoton hangon. — Némelyik széknek három a lába, az asztal inog, az ablakot négy éve nem tisztították. Miért mindez? — Hogy Gergely gondoz bennünket. És ez a sok rongy holmi itt! A képek görbén függenek a falon, az óra nem jár, sosem tudjuk az időt, mert nem jut eszébe senkinek, hogy megcsináltassa az elromlott jóságot.

Szevór ur nagy, kövér testével fújt és fulladozva követte ösesét nyomról-nyomra, ahogy végigjárt a szobákon, megkopogtatva mindent. Nagyon kiáltott:

— Hát mit akar? Talán hintaszékot, mog aranyos nyoszolyát? Kajdács madarat nem? Aki az ablakközben üljön ezüst hintán és onnan legazemberezzo a világot?

— Nem, — mondta esendően Gedeon. Lehunyta a szemét és álmodozó hangon szólt: Csak azt, hogy más legyen itt minden. Ha asszonykéz simogatása éreznék itt mindenben. . . Ha asszonylehellet volna itt a levegőben, akkor minden másként volna.

Krudy Gyula

vigjáték, mindkettő egy felvonásos. A társaság eddigi működése garancia arra, hogy a közönség élvezetes estében fog részesülni. Az aradi vértanúk napján, *október hó 6-án*, mint a múlt évben is, a társaság kezdeményezésére a helybeli r. kat. templomban gyász istentisztelet lesz. Előre jelezhetjük, hogy az idén az eddigieket felülmúló Szilveszter estét is rendeznek a derék „Gondüzo”, mely alkalommal rendezendő hangversenyre a fővárosból több elsőrangú művészi erő megígérte közreműködését.

— **Nyilatkozat.** Sokszor intézik hozzánk azt a kérést, ajánljunk a központi napilapok közül olyant, mely teljesen kielégíti az olvasók igényét. E kérdésre neméz válaszolni, miután a fővárosi hírlapirodalom nagyon fejlett fokozatban áll és sok jó napilapunk van. Mégis, ha választanunk kell, azt választjuk amely a mi közönségünk igényeinek és viszonyainak teljesen megfelel, és ez a „Magyar Hírlap”, melyet Fenyő Sándor szerkeszt. A „Magyar Hírlap” politikája: a magyar fajpolitika. A szabadelvű demokrata irányban való haladást szolgálja a „Magyar Hírlap”, mely tízéves fennállása óta óriási szolgálatakat is tett a magyarság ügyének. A „Magyar Hírlap” munkatársainak sorában a legkiválóbb publicisták és írók neveivel találkozunk. Vezércikkei és eredeti tárcái, politikai, társadalmi, gazdasági és humoros cikkei valamint könyvalakban megjelenő érdekesítő regényei az olvasók óriási táborát szerezték meg a „Magyar Hírlapnak” mely naponként 24—32 oldalon jelenik meg. A „Magyar Hírlap” kedvezménye között első helyen áll a páratlan irodalmi becsű karácsonyi ajándék, a melyet minden előfizető díjlanul megkap a most következő évnegyedben. Az Otthon című folyóiratot a „Magyar Hírlap”-pal együtt évnegyedre négy forintért kapják az előfizetői. negyedévenként 75 krajcárért rendelhetik meg a „Magyar Hírlap” előfizetői a remek Francia Divatlapot és a Képes Gyermeklapot (utóbbit negyedévenként 50 krajcárért.) A szerkesztői üzenetek irásáira külön munkatársak vannak szerződötve, hogy minden, bármely szakba vágó, közérdekű kérdésre, ingyen írják meg a választ. Végül még egy kedvezményről kell megemlékeznünk, mely valósággal párját ritkítja. Arról t. i., hogy 10 monddal írt krét a lap bármely előfizetője lehet közzé hirtetést a „Magyar Hírlapban” melynek rendkívüli olvasottsága biztosítja a hirdetőnek, hogy álláshoz, kölesönhöz, esélédhez stb. jut. A „Magyar Hírlap” kiadóhivatala (Budapest, Honvéd-utca 10) előfizetési ára évnegyedre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr.

A kiadóhivatal.

A „Magyar Hírlap” jelenti, hogy Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Bródy Sándor, Bárony István, Herceg Fere c. Georges Ohnet, Emil Zola, Marcel Prevost, Ridder Haggard Leo Tolstoj egy-egy kötet új regényét, tehát tíz kötet regényt kapnak előfizetői karácsonyi ajándékkul teljesen ingyen, azok t. i. a kik félévre előfizetnek. A negyedéves előfizető 5 kötetet kap e regényekből. A ki pedig hónapról-hónapra küldi be az előfizetési díjat, annak két kötet regényt küld a karácsony megelőző napokban, legkésőbb december 20 ikáig a „Magyar Hírlap” kiadóhivatala.

— **Jókai, Mikszáth, Tóth Béla.** A hazai irodalom elismert első kitünőségei s mind a három rendes munkatársa a Pesti Hírlapnak, mely már csak e révén is első helyen áll napilapjaink között. Jókaitól Félistenek bolondságai cím alatt humorisztikus regényt közöl az új negyedben a Pesti Hírlap.

Mikszáth Kálmán ismét nagyobb elbeszélést ír; Tóth Béla pedig vasárnapi tárcáival és es mindennapi Esti leveleivel szerez kellemes órákat a lap olvasóinak. A Pesti Hírlap legbővebb tartalommal jelenik meg, — napról-napra 20—24 oldalon — előfizetőinek rendkívüli kedvezményeket is nyújt. Első ezek közt a Pesti Hírlap nagy képes naptára, melyet minden előfizető teljesen díjlanul kap meg a karácsony előtti héten. Az 1901 évi naptár fődíszét Uj csillagok cím alatt a fővárosi és vidéki színházak primadonnáinak arcképesarnoka fogja képezni. A naptárt minden előfizető megkapja, ha legalább már negyedéve járatta a lapot. Az előfizetés negyedévre 7 korona; egy óra 2 kor. 40 fillér. A Párisi Divat című nagy képes heti divatlapal együtt negyedévre mindössze 9 korona. Az előfizető-díjak a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Budapest, V., Váci-körut 78. sz.) címezendők.

— **Eredeti végrendelet.** Sárosi Sáros Sándor végrendeletét a napokban hirdették ki. A végrendelet szóról-szóra így hangzott: „Vagyonomat hat gyermekemre hagyom. Hogy ez a vagyon miből áll, azt később tudják meg. Ekkor győződnek meg arról is, hogy jövendő boldogságukról fényesen gondoskodtam.” Az örökösök a kihirdetés után a Kereskedelmi Bankhoz fordultak, hogy atyjuknak örökségét kézhez kaphassák, a mi meg is történt. Ugy-e, hogy miből állt ez az örökség? Hat darab nyugtából. Minden egyes nyugta arról szólt, hogy Sárosi Sáros Sándor ötven esztendőre előfizetett a Mátyás Diákra, a legvigabb magyar élclapra. A gyermekek, mikor megértették a dolgot örvendő díjlanul megkap: Elégedettségünk vigóságunk és boldogságunk ötven esztendőre biztosítva van.” Mindehhez hozzá teszzük még, hogy a Mátyás Diák kiadóhivatala Budapesten, Sarkantus-utca 3. szám alatt van s hogy a Mátyás Diákra rövidebb időre is elő lehet fizetni. Negyedévre az előfizetési ár 3 korona. Mutatványszámot is küld a kiadóhivatal.

— **Mikor lesznek a képviselőválasztások?** Némelyek azt mondák, hogy még a tél folyamán, mások, a beavatottabbak szerint; tavaszkor. De oszlattassék fel a képviselőház bármikor, annyi bizonyos, hogy a „Budapest” pol. napilap, mint a múltban, ezuttal is ki fogja venni bő részét a választási háborúból. Már is gyűjti az arcképeket, hogy a választó közönséget ne csak a jelölt urak viselt dolgaival, hanem hű arcképmásával is megismertesse. Am a „Budapest” más tekintetben is azon igyekszik, hogy a magyar olvasóközönség nagy rokonszenvét továbbra is megtartsa s öregbitse. Vezércikkeit legtöbbször orsz. képviselők írják, köztük Kossuth Ferenc a függetlenségi párt elnöke. Hírei frissek, tárcarovata változatos folyvást két érdekesítő regényt közöl egyszerre. Vasárnaponként pedig „Uj-Budapest” cím alatt humorisztikus mellékletet csatol a főlaphoz és a „Budapest” minden előfizetője újévkor egy díszes naptárt kap ingyen. Előfizetési árak: Egész évre 24 korona, félévre 12. korona, negyedévre 6 korona, egy hónapra 2 korona. Mutatványszámokat kívánatra bárki ingyen kaphat. A megrendelések, előfizetések a „Budapest” kiadóhivatalához, Budapest IV., Sarkantus-utca 3. sz. a. intézendők.

— **A Párisi Divat** az, amely címének igazán megfelelőleg a francia főváros hőlygyeinek öltözködési titkaiba avatja a magyar hőlyközönséget; kezükbe adja nekik a siker

titkának minden kulesát. Mivel a lap ábrái a Párisban készülő mintaruhák fényképmásolatai mind; a cikkek pedig nemcsak azt magyarázzák meg, milyen a divatos toilette, hanem hogy miképp lehet azt ép oly elegánsan s mégis olcsón előállítani részben a lap hitűnő szabásmintái nyomán. részint a szerkesztőségnek válaszközlésben való vagy tényleges segítsége nyomán. — Böven vannak a lapban a szabásra, divatos kézimunkákra, lakásberendezésre, színpiszkozatra, háztartásra, társaséletre vonatkozó cikkek. — Illusztrált regényei is már az első évfolyamtól kezdve kedvelt olvasmányai a közönségnek. A „Párisi Divat“ előfizetési ára egy évre 16 kor. félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. A „Pesti Hírlap“ politikai napilappal együtt egy negyedévre 9 kor.

Vérgyógyítás.

(Hemopatia.)

Az orvosi tudományban az utolsó két évtized óta oly fordulat mutatkozik, a mihez fogható az orvosi tudomány története csak egyszer mutatott, még pedig a XVI. század elején, a mikor a két évezreden át uralkodó galenusi iskola megtörtetett. Addig kizárólag a Hippokrates-féle fölfogás uralkodott, a mely Galenus tekintélye következtében akkora dogmatikus jelentőségre jutott, hogy az orvosok Galenust cealhatatlannak tartották.

V. Károly császár udvari orvosa Vesalius András ezen időben alapította meg az újkori anatómiát és ugyanakkor Theophrastus Bombastus Pracelsus küzdött a legnagyobb erővel Galenusnak addig megdönthetetlen tekintélye ellen és újabb orvosi kutatásokat és nézeteket indított meg a betegségek mibenlétére és okaira vonatkozólag.

E két tudósnek egymást kiegészítő működése idézte elő az orvosi tudomány ama nagy fordulatát, melyet fönt jeleztünk. velük kezdődik a jelenleg uralkodó iskola korszaka, mely Virchow Rudolf sejt-elméleté-

vel nyert befejezést. Virchownek 1855 ben föllállított sejt elmélete nyomán halad a mai tudomány.

Ennek van most 45 éve. Ugyanannyi évi tapasztalat és józan megfigyelés már megengedi, hogy ezen uralkodó tanerős alkotmánya ellenében a kritika élet alkalmazzuk és a hitbuzgó tanítványoknak bebizonyítsuk, hogy a gyógyítás eredményei Virchow óta sokkal rosszabbak, és hogy a mai iskola gyógyítási iránya az emberiségre nézve nemcsak káros, hanem éppenséggel végzetes.

A mai iskola a betegség helyét csakis a test szolid, tömör részeiben tartja lehetségesnek — azért Solidarpathologia a neve — és a vérnek és egyéb testi nedveknek csak izgató vagy csillapító hatást tulajdonít és tagadja azon képességüket, hogy betegségeket idézhetnek elő. Ezen nagymérvű tévedés lesújtó eredménye most már tisztán bebizonyítható. Ez okozta az asztma, sziv-, vese-, gyomor-, bőr- és ideg betegségek, valamint az elmezavarok, öngyilkosságok és váratlan halálesetek ijesztő módon való elszaporodását. Ezen téves fölfogás ellen küzd a hemopatia, vérgyógyászat!

Ennek az új gyógyítási iránynak megapalítója Kovács J. dr. nagyhirnevű budapesti orvos (lakik: Budapest, V., Váci-körút 18. sz.) a ki a krónikus bajok nagy részét kizárólag a vér hiányos vegyi összetételére és a vérkeringés okozta zavaraira vezetheti vissza. Kovács dr. fölfogása szerint bizonyos krónikus megbetegedéseket csakis a vér okoz, mert ez áramlik végig az egész testen és ez látja el az összes szerveket az életükhöz és működésükhöz szükséges egységes anyaggal. Ennéltolva akár a vérnek vegyi összetételében, akár pedig keringésében áll be valamilyen zavar, egyaránt káros behatásnak vannak kitéve a szervek és ha az hosszabb ideig eltart, a szervek elváltoznak, majd pedig megbetegednek. Tehát előbb betegszik meg a test főnedve és csak utána a szervek, holott a mai általános fölfogás ennek éppen ellenkezőjét állítja.

Kovács dr. tagadja a vérszegénység, neurasthenia és idegességnek a mai iskola elvein alapuló fogalmát, hanem ezen betegségeket a vértől származtatja. épp úgy, mint asztmát, köszvényt, a legtöbb krónikus tüdő-, sziv-, vese-, gyomor-, bél-, ideg-, és bőrbajokat. Mindezen betegségek gyógyítását csakis a vér előzetes kezelésével eszközözi, a minnek természetes következménye, hogy a szervek nem lesznek többé a vér folytonos káros behatásának kitéve és fokról-fokra visszanyerik eredeti állapotukat és működési képességüket.

Tizenkét év óta ez irányban folytatott kutatásai és a már ezekre menő kigyógyult betegje fényesen igazolják, hogy ezen új irány az orvosi tudományban nagyjelentőségű fordulatot okoz.

Kovács J. dr. Budapesten, V., Váci-körút 18. sz. alatt egy rendelő-intézetet állított föl, mely kizárólagosan a vérgyógyítás céljaira szolgál. Ezen intézetet nemcsak az ország minden részéből, hanem külföldről is számosan keresik föl még azok is, a kik reményüket és az orvosi tudományban való bizalmukat már teljeseen elvesztették.

Ipolysági piaci árak.

(1900. szeptember 25.)

Buza mm.	kor. 13-40—12-20
Rozs	12-80—12-60
Arpa	12-60—12-40
Zab	9-20—9-00
Burgonya	4-00—00-00
Kukorica	9-40—9-20
Széna	00-00—00-00
Szalma	00-00—00-00
Bükköny	12-60—12-40

Bérbeadó birtok.

Cseri község határában fekvő puszta drenóhegyi 580 magyar holdas birtokom több évre azonnal — esetleg január 1-től bérbeadandó.

Kondor Emil
Kis-Csalomia.

1 3

Nélkülözhetlen házi gyógyszer!

Törvényesen bej. védjegy.

Egy családnál se hiányozzék

a

Mindenkinek megmondom és megírom, hogy csakis a híres Feller-féle **ELSA-FLUID** mentette meg életemet, írja ifj. Szabó H. István, Pákozd.

páratlan csodás hatása, ezerszer kipróbált

FELLER-féle

ELSA-FLUID

(Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és jóváhagyva.) mely segít külsőleg és belsőleg a legtöbb betegségnél: Igy: **láz, szurás, szagattás, köszvény, reuma, köhögés, nátha, gyomorbaj, hasmenés, mell-, fej- és fogfájás, étvágytalanság, gyengeség, szembaj** stb. stb. gyorsan és biztosan gyógyítható. 12 üveg ára használati utasítással együtt **5 korona**, 24 üveg **8,60 korona**, 48 üveg **16 kor.** Bérmetve küldi utárvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után az egyedüli készítő:

FELLER V. JENŐ

gyógyszertára a „Szent Háromság”-hoz. Stubica 135. (Zágráb megye.)

Igaz történet. Egy öreg ember títká. 10 fillér pontos előzetes beküldése után **ingyen** küldetik.

mindenkinek legmelegebben ajánlatok a

FELLER-féle

Rebarbara-Pilulák

az „ELSA” védjeggyel.

Biztosan és fájdalom nélkül hatnak **rossz emésztésnél, gyomornyomásnál, székrekedésnél, férgeknel, vérszegénységnel, sargaláznál** stb. betegségnél. 1 tekercs (6 doboz) használati utasítással együtt **4 korona** bérmetve. **Főraktárak Budapesten: Török József** Király-utca 12. és **Zoltán Béla** Nagykörút-utca 23. gyógyszertárakban.

Bámulatos gyogyeredmények!

Biztos és gyors segítséget nyújt a

a

Igaz történet. Egy öreg ember títká. 10 fillér pontos előzetes beküldése után **ingyen** küldetik.

„Rég meghaltam volna, ha a Feller-féle **ELSA-FLUIDOT** nem használtam volna! Neki köszönhetem életemet.” Igy ír 1900 jan. 11-én Rác Zsigmond, Földes.

6-0

4109. tk. 1900. szám.

Hirdetmény.

Lissó község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX. t.-c. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-c. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. tekintben szabályozott eljárás a telekbejegyzési bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közre:

1. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 15. és 17. §§-ai alapján ide értve e §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t.-c. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-c. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-c. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják és e végből törlési keresetüket hat hónap alatt vagyis **1901. évi március 24. napjáig** bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2.-szor Hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-c. 16. és 18. §§-ainak esetében ide értve ez utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §§-ban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánó, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis **1901. évi március 24-ik napjáig** bezárólag a tkvi. hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog.

3. Hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönböztetve azokat, a kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. évi XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folytán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis **1901. évi március 24. napjáig** bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalaki-

rás-kor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említt bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek mindazok a feleket, a kik a hitelesítő bíróságnak eredeti okiratot adtak át, hogy a menynben egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótolólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. törvsz. tkvi hatóság.

Ipolyságon, 1900. augusztus 11-én.

Szalay kir. törvsz. bír.

Páratlan a THYMOL fog-crème!

THYMOL
a legkellemesebb fogtisztító szer, üdít, frissít.

THYMOL
ártalmatlan, antiszeptikus, eltávolítja a fogfájást.

THYMOL
törvényesen védett hazai gyártmány.

1 tubus 60 fillér.

6 tubus diszes dobozban

Páratlan a THYMOL fog-crème!

THYMOL
fehéríti, szépíti és konzerválja a fogakat.

THYMOL
uton igen célszerű. Nélkülözhetetlen.

THYMOL
fölülmul minden más fogtisztító-szert.

Kapható mindenütt.

3 kor. 60 fl. — bérmentve.

Egyedüli készítő és fő szétküldési raktár: 7-7

SCHWARTZ illatszergyára

higién. ozmet laboratorium

Budapest, VII. Damjanich-u. 23. Gyári raktár és fióküzlet Temesvároft.

Pénzkölcsönt
kaphatnak leggyorsabban minden elfogadható visszafizetési feltételek mellett — katonatisztek, — **köztisztviselők,** — hivatalnokok, **nyugdíjasok,** kereskedők, **gyógyszerészek,** orvosok, iparosok, **földbirtokosok,** háztulajdonosok, és minden hitelképes egyén, továbbá minden jogi személy: városok, községek, egyletek & társulatok, jelzálog kölcsönök és konvertálások kieszaközletnek az:

Földbirtokok
vétele és eladása az ország bármely részén, továbbá: földbirtokoknak, **budapesti bérházakra** való **elcseserélése** lelkiismeretesen, leggyorsabban előzetes — költség nélkül — lebonyolítatnak; **Földbirtokok megvétele** vagy a terhek rendezési elvállaltatnak a legpontosabban az:

Általános Forgalmi Értesítő
által
Budapest, VII. Erzsébet-körút 20
Mutatványszám 50 fillér. (bélyegekben is beküldhető.)

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, továbbá járgány-csépítőgépek, lóheró-csépítők, tisztító-posták, konkolyozók, kaszaló-aratógépek, szénanyújtók, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szecsakavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzség árunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

4601. 1900. tk. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bíróság közzé teszi, hogy Kuzma György vajtatónak Szikszai Márton egyház-maróti lakos elleni 42 frt s jár. iránti vajtási ügyében a területéhez tartozó egyh.-maróti 4 sz. tjkvben foglalt A. I. 1. sor. 5. hrsz. a felvett 1/2 részben vajtást szenvedő Szikszai Márton, 1/2 részben vajtás alatt nem álló kk. Szikszai Zsuzsanna tulajdonát képező ház, udvar és kertből álló egész ingatlan 320 korona, az ottani 88. számú tjkvben Szikszai Már-

tont illető A. I. 1. sorsz. a szőlő 288 koronában ez-nnel megállapított kikiáltási árban özv. Szikszai szül. Balázs Zsuzsanna javára feljegyzett özvegyi jog az özv. Szikszai szül. Sinkovics Anna javára bekebelezett életfogytiglani lakás és kikötmény és az özv. Szikszai szül. Mécs Zsuzsanna javára bekebelezett az özvegyiség tartamára szőlő lakás, élelem és ruházatból álló kikötmény épségben tartása mellett **1900. évi december hó 31 napjának del- előtti 10 órákor** Egyház-Maróthon a község hazán a kikiáltási ár 10%-ának

bánatpénzül letétele mellett becsáron alul is elfogárvereztetni. A vételár az árverés napjától számított 60 nap alatt 2 egyenlő részletben 5% kamattal együtt lefizetendő, a bánatpénzt az utolsó részletbe beszámítja.

Arverési feltételek a bíróságnál valamint a fent nevezett község előljáróságnál megtekinthetők.

Kir. törvszék tkvi. hatósága.

Ipolyságon 1900. augusztus 29.

Szalay

kir. törvsz. bír.

Szőlő eladás.

A neves visontai hegyen, melynek szőlői kitünőek nagy szőlőbirtokos vagyok.

Ezen szőlőkben termelt kiválóan édes és kellemes ízű ez évi esemege szőlő termései ajánlom a következő árakon:

1. Fekete-fehér esemege szőlő kilója	46 fillér
2. Fehér és piros chasselas	50 fillér
3. Kiváló esemege fajok	50 fillér
4. Muskotálók	54 fillér
5. Othelló	42 fillér

A szőlők 5—10 kilós kosarakban küldetnek. Kereskedő uraknak 100 kilo felüli egyszerre tett megrendelésnél 8 %-tól leszámítatik. — Ha többszöri megrendelés a 100 kilót meghaladja utólag 4% tétet teríték meg.

Ezenkívül ajánlom a legnemesebb dinnye-ket:

Sárga dinnye	kilója 8 fillér.
Görög dinnye	" 6 "
Paradiesomót	" 8 "

Később őszibarackot, diót stb.

A megrendelések a pénz előleges beküldése, vagy utánvétel mellett expedíálódnak. — Kosarak, hordók a fejszámított árban nyolc napon belül visszavetődnek.

Nagyobb megrendeléseknél még kedvezményesebb árengedélyt állapítok meg. — A megrendelésnél a cím, lakást, vasúti állomást és utolsó postát olvashatóan kiíratni kérem.

Gyöngyös, 1900. évi szeptember hó

Tisztelettel **Csomor Kálmán**
szőlő-birtokos.

2706. kü. 1900.

Árlejtési hirdetmény.

Az ipolysági kir. ügyészség felügyelete alatti központi és hatóság területén lévő vámosszolgálati, selmezi és korponai kir. járásbírói fogházakban letartóztatottak élelmezésének a jövő 1901. évi január hó 1-től terjedő 1 évre, — esetleg kivételesen 3 évre leendő biztosítása iránt az ipolysági kir. ügyészség hivatalos helyiségében folyó évi **október hó 11-én d. e. 10 órákor** zárt ajánlati tárgyalással egybekapcsolva nyilvános szóbeli újabb árlejtés fog tartatni.

Miről vállalkozók azzal értesítettek, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatok az árlejtés megkezdéséig alulírt kir. ügyészségnél nyújtandók be.

A piaci árak alapján számvetéssel megállapított kikiáltási ár:

egy főtt adag ára . . . 17 fillér,

56 dgr. fekete kenyér . . . 9 "

összesen 26 fillér.

A részletes árlejtési feltételekről a kir. ügyészség irodájában a hivatalos órák alatt értesülés szerezhető.

Ipolyság, 1900. szeptember 22

Lipsey Ervin
kir. ügyész

UNGHVÁRY LÁSZLÓ

föld-, szőlő- és gyümölcsfaiskola tulajdonos

Borkereskedése Czegléden.

Szállít:

Ó homoki tehér

borokat év és minőség szerint

22—24—28—32—36 forintért. =====

Kétszer fejtett homoki új-borokat

18—20—22—24—26—28 forintért. =====

Törköly-pálinkát 70—75—80 forintért. =====

Hordót is ad és ciadási árban vissza is veszi azt. =====

! Tessék borárjegyséket kérti ! =====

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)

9—20

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzodás, égés, fagyás, mindenféle kelevény a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásáért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói ut 88. II. 25.